

Vietnam erdeiről és erdőgazdaságáról

NGUYEN HUU HUY

„A tenger ezüst, az erdő arany”

Vietnami közmondás

Vietnam Dél-Kelet Ázsiában fekszik, területe 329 000 km². Lakossága 31 millió. Tengerpartja igen hosszú, 3260 km. Legmagasabb hegycúcsa, a Fan-si Pan 3142 m magas. Folyói közül a Mekong és a Vörös Folyó a legnagyobb. Ami az időjárást illeti, az évi átlagos csapadékmennyiség 2000 mm, az esős évszak legesősebb hónapjában a csapadékos napok száma 20, a csapadékmennyiség 500 mm. A levegő relatív páratartalma 80—90% között ingadozik, a maximális értéket januárban, februárban, júliusban és augusztusban éri el. Az évi átlaghőmérséklet 25°C. A legmagasabb hőmérséklet 40°C, de a hideg évszakban is legfeljebb 5°C-ra süllyedhet a higanyoszlop, ez a minimális hőmérséklet.

A fő agrártermék a rizs, amelyből évente tíz millió tonnát termelünk, s ezzel a világon a kilencedik helyen állunk. Évente kétszer, sőt ahol az öntözés kedvezőbb, háromszor is aratunk. A rizsen kívül kukoricát, burgonyát, földimogyorót, teát, gyapotot, kaucsukot (gumit), cukornádat termelünk. Ami a gyümölcsféléket illeti, a narancson, citromon, mandarinon, banánon, ananászon, kávé, kókuszon kívül *Mephelium lichi*, *Carica papaya*, *Euphoria longana* és sok más olyan érdekes gyümölcsfélének is van, amelyeket itt most nem is sorolok fel.

Vietnam igen gazdag ipari nyersanyagban is. A szénbányák évente kb. 5 millió tonna nagy kalóriájú antracit szenet adnak. Bányászunk vas- és horganyércet, wolframot, ónt, antimont, mangánt, krómot, rezet, bauxitot, apatitot, molibdént, aranyat.

Hazám területének 40%-át erdő borítja. Erdeink jó része még ma is őserdő. A 18. szélességi foktól délre trópusi, északra szubtrópusi erdők tenyésznek. A tengerpart mentén síkvidéki erdők találhatók. Ezek egy része, főként a Vörös folyó és a Mekong mocsaras deltavidékén mocsári vagy sáserdő. Ez a két nagy folyó évente kb. 1 km-t hódít el a tengertől. A hordalék megkötésében nagy szerepe van a mangróve vegetációnak, amely a feltöltődés után átadja a helyét mező- vagy erdőgazdaságilag fontosabb növényfajoknak.

A síkvidéki erdők más része a düneerdő. A futóhomok megkötésében igen fontos szerepe van a kazuárfának. Nagyon gyors növekedésű, fája kemény. Alakra a magyar zsurlófűre emlékeztet, csak 15—20 m magas fává nő meg. Rövid vágásfordulóban természetjük, mert 7—10 éves korában már 15 m magasságot és 20 cm vastagságot is elér. Fája igen tartós, elsősorban bányafának használjuk. Kérgé cserzőanyagot tartalmaz, amely nemcsak bőrcserzésre alkalmas, hanem a halászháló élettartamát is jelentősen megnöveli. A tengerpart termékenyebb homoktalajain kókusz- és archa pálmát is természetünk.

A dombvidékeken viszonylag kevés erdő található, a korábbi gyarmati rablógazdálkodás miatt e területek erősen erodálódtak. A 2000 mm körüli csapadék lemosta a termőtalajt, felszínre került az alapközet, a vörös laterit, amelynek beerdősítése az erdészet fontos feladata. Országunk területének mintegy 25—30%-át foglalják el ilyen területek. Beerdősítésükre elsősorban a *Pinus* fajokat használjuk (*P. massoniana* és *P. merkusii*), kissé jobb talajokon *Eucaliptus* fajokat is ültetünk.

A legértékesebb erdők hegyvidékeinken vannak. A magashegységek lábánál a hegyekből lefutó folyók, patakok partján nedves hordalékutalajokon bambusz-

erdők díszlenek. A bambusztörzsek vastagsága 2—3 cm-től 25 cm-ig változik, magasságuk 10—20 méter. Szállóigévé vált nálunk, hogy „a vietnami élet nem képzelhető el bambusz nélkül”. A fás növények közül valóban a bambusz hasznosítható a legsokoldalúbban. Fontos építőanyag, a parasztházak nagy része belőle készül. Felhasználják ezenkívül papírgyártásra, kosárfonásra, bútorkészítésre, sőt az esős időszak kezdetekor — szeptember és december hónapban — a frissen fakadó bambuszrügyek és -hajtások kedvelt táplálék. A holdújév ünnepi ételei között is szerepel a bambusz szárított fiatal hajtásából főzött kitúnó leves. Az amerikai bombázások elpusztította hidakat a leggyorsabban bambuszból lehet helyreállítani, néhány nap alatt még a nagy folyókon át is biztosítható így a közlekedés. A fontos közlekedési helyeken ilyen célra a bambusz hídalkatrészeket raktáron tárolják.

A hegyvidéki erdők általában örökzöld fafajokból állnak és igen sűrűk. Fajokban nagyon gazdagok, 170-re becsülik a fás növényeiket magukba foglaló növénycsaládok számát. Sok fafajuk még ma sincs meghatározva, a növénytani könyvekben mintegy 135 növénycsalád 240 nemzetsége szerepel. Ez a fajgazdagság abból adódik, hogy Vietnam területén van az ausztráliai, délkinai, himalájai, indiai, indonéziai és thaiföldi növényfajok találkozási helye.

Az erdészeti szempontból fontosabb fajok a következők: — Fagaceae: *Castanopsis chinensis*, *Quercus Wallichiana*, *Pasania hemisphaerica*; — Coesalpinaceae: *Erythrophloeum Fordii* (vasfa), — Meliaceae: *Chukrasia tabularis*; — Dipterocarpaceae: *Shorea cochinchinensis*; — Magnoliaceae: *Manglietia fordiana*; — Abietaceae: *Pinus merkusii tonkinensis*, *P. massoniana*, *P. khasya*, *P. excelsa*; — Rhizophoraceae: *Rhizophora conjugata*; — Mirtaceae: *Eucalyptus robusta*, *E. camaldulensis*, — Palmae: *Nipa fruticans*, *Livistona sinensis*, *Livistona cochinchinensis*; — Bambusaceae: *Arundinaria spathiflora*; *Bambusa blumeana*, *B. arundinacea*, *B. nutans*.

Vietnam legértékesebb, a világpiacon is keresett fafajai a vasfa, a rózsafa, az ébenfa, a vörösfafa, a feketefa, a teakfa, a kámforfa és a bambusz. Igen fontos exportcikkek az egyéb erdei termékek is, mint pl.: a kardamon, a fahéj, a benzoin, a gyanta, és a különböző festék- és cserzőanyagok. Fontos erdei melléktermék a sellah is.

Jelentős a vadászat. Vadásznak tigrisre, elefántra, medvére, majomra, kígyóra stb.

A szocialista erdészet legfontosabb feladatai a fakitermelésben, az erdőfelújításban és az erdővédelemben jelentkeznek.

A fakitermelés nagy problémát jelent, mert az értékes fajok a nehezen megközelíthető, meredek hegyoldalakon tenyésznek. A kitermelt rönk közelítése bivaly és elefánt segítségével történik, kedvezőbb terepviszonyok között pedig traktorral. A kitermelések során kerülni kell a tarvágást, mert a trópusi esők a vágásterület talaját lemosnák. Inkább szálalást folytatunk. Keményfából csak a 40 cm-nél, puhafából a 30—35 cm-nél vastagabb fákat vágjuk ki. Az évi rönkfakitermelés több mint 1 millió m³.

Az erdőfelújítást természetes és mesterséges úton végezzük. Az értékes fajok természetes felújulásának elősegítésére magtermő fákat hagyunk vissza. A mesterséges erdőfelújítás évente 100 000 hektárra tehető. 5 évvel ezelőtt *Ho-Si Minh* elnök elrendelte, hogy minden lakos a holdújév alkalmával legalább egy fát ültessen. A mesterséges felújítást az állami erdőgazdaságok és a termelőszövetkezetek végzik.

Az erdővédelem legfontosabb feladata az erdőtüzek elleni védekezés, valamint a kitermelt faanyagnak a gombakárosítóktól való megvédése.

Napjainkban a világ haladó embereinek érdeklődése Vietnamra irányul. Elítélik az amerikai imperialisták agresszív háborúját, és segítik a vietnami nép harcát szolidaritásukkal, tiltakozásukkal és anyagi támogatásukkal is. A vietnami nép hősiek harca és a világ haladó embereinek összefogása eredményekkel kecsegtet, és biztosan meghozza számunkra a győzelmet, a békés alkotómunka lehetőségét.

Itt Magyarországon személyesen tapasztalhatom, hogy a magyar nép őszinte együttérzést tanúsít harcoló népünk iránt, valamint sokoldalú, értékes és hatékony segítséget nyújt számunkra. Ennek egyik formája továbbtanulásunk elősegítése is. Vietnamba hazatérve itt szerzett tudásunkkal is szolgáljuk majd dolgozó népünk felemelkedését, természeti kincseink jobb hasznosítását, a szocializmus felvirágoztatását. A Magyarországon tanuló minden vietnami ifjú, lány és szakember hálás az itteni tanulási lehetőségéért.

Ebből az alkalomból szeretném kifejezni hálás köszönetemet az Erdészeti Tudományos Intézet vezetőinek és dolgozóinak azért a tanításért és szívélyes segítségért, amelyben engem részesítenek. Olyan jól érzem magam itt Önöknél, akár otthon.

Kutatói székház avatása Sárváron

A Brüsszelben és Amszterdamban tartott 1949. évi harmadik nemzetközi nyárkonferencia hatására kapcsolódtunk be a módszeres nyárfakutatásba. Az Erdészeti Tudományos Intézet keretében 1950-ben indult meg a nyárfanemesítés a budakeszi kísérleti telepen és néhány év alatt olyan széles körű kutatómunkává terebélyesedett, hogy a nagyobb lehetőségeket kínáló Sárvárra kellett áthelyezni. Itt eredményeivel 1956-ban már nemzetközi nyárfakonferencia elé állhattak a kutatók, és az 1957. évi párizsi FAO bizottsági ülésén elhangzottak hatására Nyárfakutató Kísérleti Állomássá fejlesztették az Intézet sárvári részlegét. A gyorsan fejlődő nyárfakutatás általános erdészeti növényneveléssé szélesedett, kiterjedt a kapcsolódó egyéb erdőgazdasági vonatkozásokra is, így az intézményt az ERTI alközpontjainak kialakítása során a táji erdészeti kutatás Északdunántúli Kísérleti Állomásává szervezték 1964-ben.

Az állomásnak különösen nyárfa és erdeifenyő nemesítési eredményei már világszerte ismeretesek és nagyra becsültek. A legnagyobb hazai elismerést jelentő most az a minden korszerű igényt kielégítő székháza, amelynek felavatásán május 14-én megjelentek a kormány, a megyei és a helyi párt-, egyéb társadalmi szervek, közeli erdőgazdaságok és kapcsolódó intézmények képviselői is, összesen mintegy kétszázötven érdeklődő.

Dr. Keresztesi Bélának, az Erdészeti Tudományos Intézet igazgatójának üdvözlő szavai után *Földes László* miniszterhelyettes tolmácsolta *dr. Dimény Imre* mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter üdvözlését és jókívánatait az ünnepi alkalommal az Állomás dolgozóinak. Elismeréssel szólt az intézmény által felmutatott nagy eredményekről és a munka hasonló, további folytatását kérte. Az erdőtelepítési lehetőség állandóan szűkül, helyénvaló a figyelmeztetés, hogy annál szakszerűbben és eredményesebben kell a rendelkezésre állót kihasználni. A Vas megyei tanács és pártbizottság nevében *dr. Gonda György* V. B. elnök, Sárvár országgyűlési képviselője osztozott az örömben, amit az új székház kivált a szép iránt lelkesedőben. Elismerését és köszönetét fejezte ki